

Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie

Podstawy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 1606)
- 2) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 560)
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424)
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.)
- 5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
- 6) Ustawa dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
- 7) Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991r. nr 120, poz. 526)

Rozdział 1

Preambuła, czyli wstęp do dokumentu.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników instytucji jest działanie dla dobra małoletnich i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel instytucji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie oraz swoich kompetencji. Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie (dalej także „Standardy”) obowiązują pracowników na terenie instytucji oraz podczas wykonywania obowiązków służbowych poza siedzibą PCPR w Rzeszowie. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Do poniższego dokumentu załącznik nr 1 stanowią **Standardy ochrony małoletnich** opracowane przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, funkcjonującego w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.

Rozdział 2

Słowniczek pojęć/objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony małoletnich.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie określone zostało w treści niniejszego dokumentu również jako „Centrum” lub „PCPR w Rzeszowie”.
2. Przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie rozumie się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusza i stażystę.
3. Pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie są także osoby wykonujące swoje obowiązki służbowe w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górnicy (OIK) oraz Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (DDM).
4. Małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia, zwanym także w dalszej części „dzieckiem”.
5. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do jego reprezentacji, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
6. Zgoda rodzica małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami małoletniego należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Rodzinny.
7. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego w rozumieniu niniejszych Standardów lub czynu karalnego, na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechanie.
8. Osoba odpowiedzialna za interwencję to wyznaczony przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie bądź bezpośredniego koordynatora pracownik, który inicjuje i podejmuje działania interwencyjne w związku z realizacją Standardów ochrony małoletnich w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy wobec dziecka.
9. Dane osobowe małoletniego to wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznej rekrutacji.

1. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika.
3. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź

informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.

4. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie pobiera od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
5. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia Sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Rozdział 4

Zasady bezpiecznych relacji pracowników

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie z małoletnimi.

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników PCPR w Rzeszowie, a więc również i współpracowników, stażystów i wolontariuszy, czy także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi znajdującymi się pod opieką instytucji, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą instytucji i/lub na jej terenie.
2. Każdy pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Pracownik działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
3. W komunikacji z małoletnimi pracownik zobowiązany jest zachować cierpliwość i szacunek.
4. Zabronione są wszelkie zachowania naruszające godność osobistą małoletniego tj.: obrażanie, wyzywanie, poniżanie, ignorowanie, zawstydzanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie,

oczernianie, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, izolowanie, ograniczanie kontaktów, pożywienia, używanie wulgaryzmów, krytyka przynależności religijnej lub kulturowej itp.

5. Nie wolno pracownikowi nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
6. Nie wolno pracownikom utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
7. Nie wolno pracownikowi proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
8. Nie wolno pracownikowi przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych małoletniego. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
9. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez pracownika lub pracownika przez małoletniego, muszą być zgłaszane Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie. Jeśli pracownik jest ich świadkiem zobowiązany jest do reakcji stanowczej, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.
10. Pracownik nigdy nie dotyka małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
11. Pracownik zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności wobec małoletnich, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Powyższe doświadczenia mogą sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
12. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze powinien poinformować o tym Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
13. Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków służbowych pracownika.
14. Każdy pracownik zobowiązany jest zapoznać się z treścią dokumentu Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie. Zapoznanie się z dokumentem pracownik potwierdza podpisując wzór oświadczenia będącym załącznikiem nr 6 niniejszego dokumentu.
15. Każdy pracownik powinien potrafić przedstawić i omówić Standardy zarówno małoletnim, jak i osobom dorosłym, będącym klientami PCPR.

Rozdział 5

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego.

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
  - 1) zagrożenie duże – popełniono przestępstwo na szkodę małoletniego (np. znęcanie się nad małoletnim, wykorzystanie seksualne) lub istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec małoletniego,
  - 2) zagrożenie średnie – doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem (np. incydentalnie krzyk lub poniżenie, pozasłużbowy kontakt z małoletnim),
  - 3) zagrożenie niskie – doszło do incydentalnego zaniedbania potrzeb małoletniego (np. związanych z żywieniem, edukacją, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez:
  - 1) pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, lub pracownika organizacji współpracującej z Centrum,
  - 2) opiekuna małoletniego,
  - 3) inne osoby trzecie,
  - 4) innego małoletniego.
4. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu, następnie wypełnia kartę interwencji.
5. W przypadku podjęcia przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie lub rodzica/opiekuna małoletniego podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
6. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletniego zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” lub „zagrożenie średnie”, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie powołuje Zespół ds. interwencji, którego skład jest ustalany doraźnie do danego przypadku.
7. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletniego zakwalifikowano jako „zagrożenie niskie” koordynator zespołu lub Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. interwencji. W dalszej kolejności Zespół inicjuje i podejmuje działania interwencyjne.
8. Interwencja prowadzona jest przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.
9. Zespół ds. interwencji:

- 1) przeprowadza rozmowę z małoletnim i/lub niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej małoletniego,
  - 2) ustala przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego,
  - 3) poczynione ustalenia dokumentuje na karcie interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów,
  - 4) organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwościach skorzystania ze specjalistycznego wsparcia,
  - 5) podejmuje decyzję o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu, czy właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego. Wzór wniosku o wgląd w sytuację małoletniego stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów,
  - 6) podejmuje decyzję o zawiadomieniu właściwej miejscowo Policji lub Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 4 do niniejszych Standardów.
10. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.
  11. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
  12. Do udziału w interwencji można wyznaczyć specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.
  13. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletniego zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” i istnieje podejrzenie, że nosi ono znamiona przestępstwa, to obligatoryjnie, bez względu na osobę, która się jego dopuściła, zawiadamia się o nim właściwą miejscowo Policję lub Prokuraturę.
  14. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji. Rejestr kart interwencji prowadzi koordynator ds. Standardów ochrony małoletnich wyznaczony przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.

Podrozdział 5.1.

Zgłoszenie podejrzenia stosowania przemocy przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, które zakwalifikowano jako „zagrożenie duże”, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi (nie tylko z małoletnim pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. W przypadku gdy pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia, zakwalifikowanej jako „zagrożenie średnie” lub „zagrożenie niskie”, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy

Rodzinie wyznacza Zespół ds. Interwencji, który bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności:

- 1) wysłuchuje krzywdzonego małoletniego, w obecności jego opiekuna lub innej niekrzywdzającej osoby dorosłej wskazanej przez małoletniego,
  - 2) wysłuchuje pracownika/współpracownika podejrzewanego o krzywdzenie,
  - 3) wysłuchuje świadka/świadków zdarzenia.
3. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego potwierdza się, należy wszcząć postępowanie wyjaśniające, w trybie dyscyplinarnym wobec osoby, która dopuściła się krzywdzenia.
4. Zespół ds. Interwencji opracowuje w karcie interwencji plan wsparcia małoletniego i rodziny, powinien on być opracowany w sposób jasny, konkretny i wykonalny.

Podrozdział 5.2.

Zgłoszenie podejrzenia przemocy lub jej stosowania ze strony rodziców/opiekunów małoletnich.

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez jego rodzica/opiekuna, pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie ma obowiązek przekazania informacji Dyrektorowi. Dyrektor podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. interwencji. W dalszej kolejności Zespół inicjuje i podejmuje działania interwencyjne. Wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
2. Zespół ds. interwencji przeprowadza rozmowę z niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem lub innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej małoletniego. Celem wskazanej rozmowy jest w szczególności:
  - 1) ustalenie osób mogących chronić i wspierać małoletniego,
  - 2) ustalenie przebiegu zdarzenia,
  - 3) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego.

Wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.

3. Ponadto, Zespół ds. interwencji organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi rodzicami/opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwościach skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletnich zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” lub „zagrożenie średnie” Zespół ds. interwencji weryfikuje poczynione ustalenia pod kątem zasadności poinformowania o zdarzeniu właściwych instytucji.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletnich zakwalifikowano jako „zagrożenie niskie” i nie wyczerpuje definicji przemocy domowej, podejmuje się działania naprawcze i intensyfikuje się pracę z rodziną.
6. Zespół ds. Interwencji opracowuje w karcie interwencji plan wsparcia małoletniego i rodziny, powinien on być opracowany w sposób jasny, konkretny i wykonalny.

Podrozdział 5.3.

Zgłoszenie podejrzenia przemocy lub jej stosowania ze strony osób trzecich.

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, który uzyskał tę informację przekazuje ją Dyrektorowi. Dyrektor podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. interwencji.
2. Zespół ds. interwencji inicjuje i podejmuje dalsze działania interwencyjne, tj. przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami małoletniego oraz za ich zgodą z małoletnim, czy innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej małoletniego.
3. Celem rozmowy jest w szczególności:
  - 1) ustalenie osób mogących chronić i wspierać małoletniego,
  - 2) ustalenie przebiegu zdarzenia,
  - 3) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego.

Wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.

4. Zespół ds. interwencji organizuje spotkanie/a z rodzicami/opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, poczynionych ustaleniach oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
5. Zespół ds. Interwencji opracowuje w karcie interwencji plan wsparcia małoletniego i rodziny, powinien on być opracowany w sposób jasny, konkretny i wykonalny.
6. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletnich zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” lub „zagrożenie średnie”, a z rozmowy z opiekunami wynika, że ignorują oni zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie sporządza informację o tym fakcie, którą przekazuje właściwemu Sądowi Rodzinnemu.

Podrozdział 5.4.

Zgłoszenie podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez innego małoletniego.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego, pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, który uzyskał tę informację przekazuje ją Dyrektorowi. Dyrektor podejmuje decyzję o wyznaczeniu osoby odpowiedzialnej za interwencję oraz skład Zespołu ds. interwencji.
2. Zespół ds. interwencji organizuje spotkanie/a z rodzicami/opiekunami małoletnich, którym przekazuje informacje o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie lub innych instytucji, organizacji lub służb.
3. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletniego zakwalifikowano jako „zagrożenie duże” i istnieje podejrzenie, że nosi ono znamiona przestępstwa, a osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku do 17 lat pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie informuje właściwy miejscowo Sąd Rodzinny, a jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, pracownik Powiatowego

Centrum Pomocy Rodzinie informuje właściwą miejscowo jednostkę Policji lub Prokuratury.

4. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa małoletniego zakwalifikowano jako „zagrożenie średnie” lub „zagrożenie niskie” osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie interwencji dokonuje oceny sytuacji małoletniego, podejmuje dalsze działania zgodnie z poczynionymi z zespołem ustaleniami.
5. Zespół ds. Interwencji opracowuje w karcie interwencji plan wsparcia małoletniego i rodziny, powinien on być opracowany w sposób jasny, konkretny i wykonalny.

Rozdział 6

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.
3. Personelowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego).
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział 7

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i sprzętów elektronicznych.

1. Dzieci nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Na wszystkich komputerach dostępem do Internetu na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
5. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie zatrudniony jest pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci, do jego obowiązków należy zabezpieczenie sieci Internetowej przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania.
6. Użytkownikowi komputera zabrania się instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu.

Rozdział 8

Monitoring.

1. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie wyznacza koordynatora ds. Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, który jest odpowiedzialny za umieszczenie Standardów w widocznym miejscu, dostępnym dla pracowników i klientów PCPR, monitorowanie Standardów, za reagowanie na sygnały ich naruszenia.
2. Koordynator ds. Standardów ochrony małoletnich powinien:
  - 1) wyróżniać się empatią i zrozumieniem,
  - 2) umieć komunikować się z dziećmi w sposób dostosowany do ich wieku i rozwoju,
  - 3) posiadać pozytywną ocenę pracy,
  - 4) posiadać wykształcenie pedagogiczne lub psychologiczne.
3. Koordynator ds. Standardów ochrony małoletnich przeprowadza wśród pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać ich naruszenia.
5. Koordynator ds. Standardów ochrony małoletnich dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
6. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów.

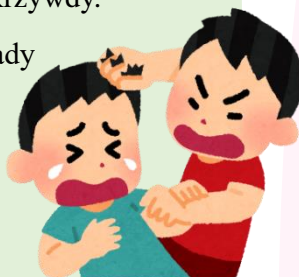
STANDARDY OCHRONY DZIECI W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W RZESZOWIE

STANDARDY to dokument stworzony do ochrony wszystkich dzieci przez krzywdzeniem.

STANDARDY zawierają procedury i zasady reagowania przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie w sytuacji, kiedy dziecko doznaje krzywdy.

STANDARDY określają także zasady bezpiecznych relacji pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie z dziećmi.

Jeśli czujesz, że ktoś Cię krzywdzi, albo jesteś świadkiem krzywdzenia, zgłoś tę sytuację nam lub zadzwoń na jeden z poniższych numerów:

800 12 12 12 – Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka

116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

800 080 222 – Całodobowa infolinia dla dzieci i młodzieży Fundacji ITAKA

801 120 002 – Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy

800 199 990 – Ogólnopolski Telefon Zaufania

112 – numer alarmowy

PRZEMOC w stosunku do dziecka ma miejsce wtedy, gdy inne dziecko lub dorosły wyrządza mu krzywdę. Przemoc może przybierać różne formy: fizyczną, psychiczną, seksualną, zaniedbywanie. Przemoc to też m.in popychanie, szturchanie, nękanie wyśmiewanie innych osób z wykorzystywaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego takich jak: SMS, e-mail, fora dyskusyjne.

Nikt nie ma prawa Cię bić, ani krzywdzić w jakikolwiek sposób. Za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba, która ją stosuje, a nie Ty.

Masz prawo do wychowania w rodzinie, a rodzice powinni zawsze kierować się Twoim dobrem.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie pracują specjaliści, którzy zawsze Cię wysłuchają, udzielą wsparcia i pomocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie
ul. Lucjana Siemińskiego 18A, 35-234 Rzeszów
telefon ogólny: 519 585 857
psycholog: 573-132-924, 519-585-636
pedagog: 453-068-804

Jeśli będzie taka potrzeba, poprosimy inne instytucje o współpracę i pomoc.

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Górnem: 451-166-830,
telefon interwencyjny, całodobowy Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży: 451-166-829

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górnem: 518-736-839,
telefon interwencyjny, całodobowy Ośrodka Interwencji Kryzysowej: 453-070-376